

Форма № Н - 3.04

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕХАНІЧНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ,
ТРАНСПОРТУ ТА ПРИРОДНИЧИХ НАУК
Кафедра здоров'я людини та фізичної культури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та методичної роботи

В.В. Костін

“ 08 ” 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
**ОК 17 ОБСТЕЖЕННЯ, МЕТОДИ ОЦІНКИ ТА КОНТРОЛЮ ПРИ
ПОРУШЕННІ ДІЯЛЬНОСТІ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ ТА
ДИХАЛЬНОЇ СИСТЕМ**

перший освітній рівень бакалавр

(бакалавр, магістр, доктор філософії)

спеціальність 227 «Терапія та реабілітація»

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма 227 Фізична терапія, ерготерапія

(назва освітньо-професійної програми)

Кременчук 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності серцево-судинної та дихальної систем» розроблена на основі освітньо-професійної програми «Фізична терапія, ерготерапія» підготовки здобувачів освіти першого освітнього рівня (бакалавр) за спеціальністю 227 «Терапія та реабілітація» та відповідних нормативних документів

Робочу програму розробив:

Доцент кафедри здоров'я людини та фізичної культури, кандидат психологічних наук _____ Олександр КУЩ

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри здоров'я людини та фізичної культури, протокол №_1_ від _28.08._ 2023 р.

Гарант освітньої програми _____ Олена АНТОНОВА

Завідувачка кафедри _____ Олена АНТОНОВА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні методичної комісії КрНУ зі спеціальності 227 – «Терапія та реабілітація»,

протокол № 1 від «28» 08 2023 р.

Голова методичної комісії _____ Олена АНТОНОВА

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань <u>22 – Охорона здоров'я</u> (шифр, назва)	Обов'язкова	
Модулів –1	Спеціальність 227 «Терапія та реабілітація» (шифр, назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів –2		2-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – скласти реферат і електронну презентацію		Семестр	
Загальна кількість годин - 180		3-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента - 6	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		30 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		120 год.	год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: диф.залік			

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – набуття студентами теоретичних знань та практичних навичок для оцінки порушень функціонування серцево-судинної та дихальної систем.

Завданнями викладання дисципліни є:

– ознайомити студентів з основами теоритичного вивчення особливостей основних функціональних компонентів обстеження серцево-судинної та дихальної систем;

– допомогти студентам набутти теоретичних знань та практичних навичок, що розкривають методику проведення основних та спеціальних досліджень серцево-судинної та дихальної систем;

– допомогти студентам в опануванні практичних навичок інтерпретації основних показників функціонування серцево-судинної та дихальної систем

– допомогти студентам в опануванні практичних навичок застосування тестів, шкал та опитувальників для дослідження серцево-судинної та дихальної систем.

3. Компетентності та програмні результати навчання

3.1. Інтегральна компетентність (ІК)

ІК. Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.

3.2. Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 8. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

3.3. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)

ФК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати (додаток 1).

ФК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.

ФК 08. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.

ФК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.

ФК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами (додаток 1) та документувати отримані результати.

ФК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

3.4. Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 06. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.

ПРН 07. Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).

ПРН 08. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.

ПРН 17. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій, та за потреби, модифікувати поточну діяльність.

ПРН 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

3.5. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні знати:

- особливості збору даних про функціональний стан дихальної та серцево-судинної систем;
- загальні та спеціальні методи дослідження;
- загальні та спеціальні методи дослідження дихальної та серцево-судинної систем;
- додаткові методи дослідження серцево-судинної та дихальної систем;
- основні принципи підготовки, проведення, інтерпретування методів дослідження дихальної та серцево-судинної систем;
- особливості проведення та інтерпретацію тестів, шкал та опитувальників у практиці фізичного терапевта;

уміти:

- проводити загальне обстеження осіб з порушеннями діяльності серцево-судинної та дихальної систем, за допомогою основних методів дослідження, що включають збір анамнезу, огляд, пальпація та ін.
- проводити загальне та спеціальне обстеження для оцінки стану дихальної системи, включаючи антропометричне дослідження, перкусію, аускультацию, спірографію, пікфлоуметрію тонометрію, пульсометрію та ін.
- аналізувати показники, отримані після обстеження.
- підібрати методи та засоби контролю.
- співпрацювати з іншими спеціалістами сфери охорони здоров'я.

Міжпредметні зв'язки: дисципліна пов'язана із анатомією та фізіологією людини, медичною біологією з основами генетики, основами загальної та клінічної патології, фізичною терапією та ерготерапією при порушенні діяльності серцево-судинної та дихальної систем, а також з клінічним реабілітаційним менеджментом при дисфункціях внутрішніх органів.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Методи дослідження, симптоми і синдроми при захворюваннях серцево-судинної системи.

Тема 1. Введення в пропедевтику внутрішніх хвороб.

Тема 2. Методи дослідження серцево-судинної системи.

Тема 3. Симптоми і синдроми при захворюваннях серцево-судинної системи.

Змістовий модуль 2. Методи дослідження, симптоми і синдроми при захворюваннях дихальної системи.

Тема 4. Методи дослідження дихальної системи.

Тема 5. Симптоми і синдроми при захворюваннях дихальної системи.

Тема 6. Перша допомога при гострих захворюваннях серцево - судинної і дихальної систем.

5. Структура навчальної дисципліни

Теми	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усьо -го	у тому числі					Усь -ого	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Методи дослідження, симптоми і синдроми при захворюваннях серцево-судинної системи												
Тема 1.	18	4	4	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Тема 2.	36	6	6	-	-	24	-	-	-	-	-	-
Тема 3.	38	6	6	-	-	26	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. Методи дослідження, симптоми і синдроми при захворюваннях дихальної системи												
Тема 4.	38	6	6	-	-	26	-	-	-	-	-	-
Тема 5.	36	6	6	-	-	24	-	-	-	-	-	-
Тема 6.	14	2	2	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Усього годин	180	30	30	-	-	120	-	-	-	-	-	-

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
Змістовий модуль 1. Методи дослідження, симптоми і синдроми при захворюваннях серцево-судинної системи		
1	Введення в пропедевтику внутрішніх хвороб.	4
2	Методи дослідження серцево-судинної системи.	6
3	Симптоми і синдроми при захворюваннях серцево-судинної системи.	6
Змістовий модуль 2. Методи дослідження, симптоми і синдроми при захворюваннях дихальної системи		
4	Методи дослідження дихальної системи	6
5	Симптоми і синдроми при захворюваннях дихальної системи	6
6	Перша допомога при гострих захворюваннях серцево - судинної і дихальної систем	2
Разом		30

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
Змістовий модуль 1. Методи дослідження, симптоми і синдроми при захворюваннях серцево-судинної системи		
1	Введення в пропедевтику внутрішніх хвороб.	10
2	Методи дослідження серцево-судинної системи.	24
3	Симптоми і синдроми при захворюваннях серцево-судинної системи.	26
Змістовий модуль 2. Методи дослідження, симптоми і синдроми при захворюваннях дихальної системи		
4	Методи дослідження дихальної системи	26
5	Симптоми і синдроми при захворюваннях дихальної системи	24
6	Перша допомога при гострих захворюваннях серцево - судинної і дихальної систем	10
Разом		120

Завдання до самостійної роботи:

- 1) підготовка до семінарських занять,
- 2) підготовка і виступ з науковими доповідями,
- 3) підготовка поточних контрольних робіт,
- 4) підготовка до заліку.

8. Індивідуальне навчально - дослідне завдання (ІНДЗ)

Передбачає написання анотації прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, історико-педагогічні розвідки; повідомлення з теми,

рекомендованої викладачем (у вигляді усної доповіді, письмово реферату та/або електронної презентації); спостереження, що проводиться студентами і здійснюється за вказаною схемою та подається у вигляді письмового звіту; звіт про результати, отримані при проведенні емпіричного дослідження з проблем психології (охоплює зміст теми (модуля)); науково-теоретичне дослідження у вигляді реферату (охоплює весь зміст навчального курсу).

9. Методи навчання

Пояснювально-ілюстративні методи (унаочнені розповіді, пояснення).

Репродуктивні (опитування, тестування, розв'язування задач, виконання вправ за зразком чи алгоритмом).

Проблемного викладу (розв'язування проблемних ситуацій, ситуаційне моделювання, аналіз життєвих та виробничих ситуацій, дискусія, мозковий штурм, синектичний аналіз (розв'язання проблемної ситуації на основі проведення аналогії з уже відомим), морфологічний аналіз (розв'язання складної проблемної ситуації, розбиваючи її на міні-проблеми), аналіз відео фрагментів, написання рефератів, анотування наукових джерел, рольова взаємодія).

Частково-пошукові методи (евристичні бесіди, проектна діяльність (виконання практичних завдань, що дозволяють отримати актуальний, практично значущий результат, його презентація), самостійне розв'язання проблемних ситуацій).

Дослідницькі (проведення самостійного теоретичного дослідження з обраної теми та написання реферату, проведення самостійного емпіричного дослідження з обраної теми та написання звіту).

Діяльність студента передбачає: слухання лекцій; виступ з повідомленням на практичному занятті; виголошення доповіді на практичному занятті; участь у дискусії на практичних заняттях; самостійне конспектування додаткової літератури та її аналіз.

10. Методи контролю

Методи контролю – традиційні та тестові контрольні роботи для оперативного, поточного, підсумкового контролю, усне опитування, виконання індивідуального завдання.

Питання підсумкового контролю

1. Які фізикальні методи обстеження ви знаєте?
2. Які дані про пацієнта отримують в ході збору анамнезу?
3. Назвіть систему тривожних прапорців?
4. Назвіть кардіо-респіраторні симптоми?
5. Назвіть кардіо-респіраторні синдроми?
6. Назвіть етапи візуального огляду пацієнта?
7. На що слід звернути увагу при загальному огляді пацієнта?
8. Що дозволяє оцінити пальпація?
9. Що дозволяє оцінити перкусія?
10. Що таке аускультация?
11. Які показники потрібно оцінити для встановлення форми грудної клітки?
12. Опишіть, які ознаки виділяють форму грудної клітки?
13. Покази для проведення спірометрії, пікфлоуметрії, пневмотахометрії?
14. Правила виконання пікфлоуметрії, пневмотахометрія, спірометрії?

15. Протипокази для проведення спірометрії, пікфлоуметрії, пневмотахометрія?
16. Яку інформацію можна отримати за допомогою спірометрії, пікфлоуметрії, пневмотахометрія?
17. Які спеціальні методи дослідження дихальної системи ви знаєте?
18. Якими методами дослідження можна визначити типи дихальної недостатності?
19. Яку інформацію можна отримати за допомогою ЕКГ, ехокардіографії?
20. Яку інформацію можна отримати за допомогою апекскардіографії, фонокардіографії?
21. Що можна оцінити за допомогою сфігмографії, реовазографії?
22. Які проби, тести можна використовувати у пульмонології?
23. Які проби, тести можна використовувати у кардіології?
24. Які рентгенологічні методи обстеження дихальної системи Ви знаєте?
25. Які ви знаєте загальні методи рентгенографії?
26. Які ви знаєте спеціальні методи рентгенографії?
27. Відмінності КТ та МРТ?
28. Які спеціальні методи дослідження дихальної системи ви знаєте?
29. Які вимоги до тестів?
30. Які ви знаєте тести, шкали і опитувальники у практиці фізичного терапевта в пульмонології та кардіології?
31. Методи верифікації функціонального статусу серцево - судинної системи.
32. Методи оцінки фізичної працездатності у кардіологічних пацієнтів: види, значення.
33. Критерії припинення тесту толерантності до фізичного навантаження.
34. Види контролю ефективності фізичної терапії (експрес, поточний, етапний).
35. Шкала Берга.
36. Методи виявлення різних проявів ішемії під час ФТ.
37. Загальні та спеціальні протипокази до проведення фізичної терапії.
38. Поняття про загальний серцево – судинний ризик, його оцінка.
39. Проба Руффе: методика та інтерпретація.
40. Тест Новаккі: методика та інтерпретація.
41. Рекомендовані та нерекomenдовані форми фізичної активності при артеріальній гіпертензії.
42. Класифікація артеріальної гіпертензії за стадіями, методи верифікації ураження органів – мішеней.
43. Контроль ефективності фізичної терапії при АГТ. Спостереження за пацієнтом під час проведення ФТ.
44. Клініка стенокардії. Невідкладна допомога при приступі стенокардії.
45. Поняття про гіперхолестеринемію, атеросклероз та ішемію, їх клінічні прояви та можливості діагностики.
46. Класифікація стенокардій.
47. Критерії ефективності реабілітаційних заходів при ІХС.

48. Покази та протипокази до фізичної активності при ІХС.
49. Спостереження за пацієнтами з ІХС при проведенні ФТ.
50. Критерії ефективності ФТ при ХКС.
51. Поняття про гострий коронарний синдром. Класифікація та обстеження пацієнта з інфарктом міокарду.
52. Класи важкості пацієнта після інфаркту міокарду.
53. Клініка інфаркту міокарду, його діагностика. Ускладнення.
54. Діагностика функціональної спроможності постінфарктного хворого.
55. Протипокази до проведення фізичної активності після перенесеного інфаркту.
56. Критерії ефективності ФТ після перенесеного інфаркту.
57. Класифікація серцевої недостатності (СН) Українського товариства кардіологів.
58. Клініка та діагностика СН.
59. Тест 6-хвилинної ходьби. Методика та інтерпретація.
60. Покази та протипокази до фізичної активності при СН.
61. Критерії ефективності ФТ при СН.
62. Спостереження за пацієнтом з СН під час ФТ.
62. ЕКГ в практиці фізичного терапевта.
64. Класифікація аритмій.
65. Класифікація захворювань органів дихання.
66. Поняття про легеневу недостатність, методи її верифікації,
67. Диференціація типів респіраторних розладів.
68. Спірометрія, методика та інтерпретація.
69. Пікфлоуметрія, методика та інтерпретація.
70. Спостереження за пацієнтом пульмонологічного профілю під час фізичних тренувань.
71. Критерії ефективності фізичної терапії в пульмонології.
72. Протипокази до проведення фізичних тренувань при захворюваннях органів дихання, nereкомендовані форми ЛФК.
73. Оцінка функціональних проблем при обструктивних захворюваннях легень.
74. Оцінка функціональних проблем при рестриктивних захворюваннях легень.
75. Визначення типу дренажного позиціонування при різних локалізаціях патологічного процесу в легенях.

11. Розподіл балів, які отримують студенти при вивченні дисципліни

Конспект та відвідування	Поточна аудиторна та самостійна робота, поточний контроль								ІНДЗ	Сума
	T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T7-8	T9		
10	4	6	6	6	6	6	12	12	32	100

T1, T2 ... T9 – теми

Критерії оцінювання результатів вивчення дисципліни.

Методика базується на тому, що за умови повного та успішного виконання навчального плану за конкретною дисципліною протягом семестру, студент може отримати максимально можливу кількість балів. $N_{\text{бmax}}=100$.

За пропозицією нині діючого університетського положення про оцінювання успішності студентів за 100-бальною системою передбачений наступний розподіл максимальних балів:

- за відвідування лекційних занять – $N_{\text{лmax}} = 10$;
- за ІНДЗ – $N_{\text{маx}} = 32$;
- решта видів занять – $N_{\text{прmax}} = 58$.

Третя позиція в цьому переліку розподіляється на всі види занять, що передбачені навчальним планом, тобто у найбільш загальному випадку:

$$N_{\text{рmax}} = N_{\text{лбmax}} + N_{\text{прmax}}$$

Отримаємо максимальну кількість, що може бути одержана студентом за кожне заняття, а саме:

$$N_{\text{л}} = \frac{N_{\text{лmax}}}{n_{\text{л}}};$$

$$N_{\text{лб}} = \frac{N_{\text{лбmax}}}{n_{\text{лб}}}; \quad N_{\text{пр}} = \frac{N_{\text{прmax}}}{n_{\text{пр}}};$$

де $n_{\text{л}}$, $n_{\text{лб}}$, $n_{\text{пр}}$ – кількість лекцій, лабораторних та практичних занять, передбачених навчальним планом на поточний семестр.

Принципи визначення конкретної кількості балів, що отримує студент за кожну конкретну контрольну точку.

Головним принципом визначення конкретної кількості балів, що отримує студент за кожну конкретну контрольну точку, є врахування рівня продемонстрованих студентом знань та навичок, оцінених за критеріями оцінки, затвердженими розпорядженням по КрНУ від 12.11.2012р. та успішності і своєчасності виконання студентом навчального плану.

Бал за відвідування лекційних *занять* враховується автоматично за кількістю фактично відвіданих студентом занять відповідно до відміток у журналі академічної групи та робочому журналі викладача.

$$N_{\text{лфакт}} = N_{\text{л}} \cdot n_{\text{лфакт}},$$

де $n_{\text{лфакт}}$ – кількість лекційних занять, фактично відвіданих студентом.

Бал за практичне заняття нараховується наступним чином:

$$N_{\text{прфакт}} = \sum_{i=1}^{n_{\text{пр}}} (N_{\text{прі}} \cdot k_{\text{яі}}),$$

де $k_{\text{я}}$ – коефіцієнт якості проведення практичного заняття.

Означений коефіцієнт враховує рівень знань та навичок, продемонстрованих студентом під час практичного заняття (наприклад, відповідь у дошки) та виконання тестового завдання

$$k_{\text{я}} = \frac{B}{5},$$

де $B = 2,3,4,5$ – підсумкова кількість балів, виставлена викладачем студенту за практичне заняття. Якщо студент пропустив практичне заняття без поважних причин, йому виставляється за це заняття бал $B = 0$.

Отже, виконання навчального процесу є обов'язковою умовою для одержання позитивного результату в цілому за семестр.

Запропонований вище алгоритм оцінювання фактично визначив і принципи формування контрольних точок, а саме:

1. Поточний контроль містить в собі:
 - бали за відвідування лекційних занять;
 - бали, одержані за практичні заняття.

Максимальна кількість балів, яку може одержати студент за всі складові поточного контролю складає:

$$N_{\text{потмах}} = N_{\text{лмах}} + N_{\text{рмах}} = 10 + 70 = 80$$

2. Підсумковий контроль знань у формі екзамену може забезпечити студенту максимальну кількість балів $N_{\text{емах}} = 20$, але врахування цієї кількості пропонується здійснювати у наступний спосіб:

$$N_{\text{бфакт}} = N_{\text{потфакт}} \cdot k_{\text{я}},$$

де $k_{\text{я}}$ – коефіцієнт якості знань, виявлених на екзамені, який визначається наступним чином:

$$k_{\text{я}} = \frac{B}{4} \cdot \tau,$$

де $B = 3, 4, 5$ – кількість балів, одержаних на екзамені (при $B = 2$, $k_{\text{я}} = 0$); τ – коефіцієнт своєчасності виконання навчального плану, він визначається у наступний спосіб: $\tau = 1$ якщо екзамен складено с першої спроби за графіком сесії; $\tau = 0,9$ якщо це результат першого перескладання; $\tau = 0,8$ якщо це результат другого перескладання.

Підсумкове оцінювання знань студентів здійснюється за **100-бальною** рейтинговою шкалою (див. табл. 1), яка у **відомості обліку успішності** (форма № Н-5.03) фіксується оцінками за **національною системою** і за європейською кредитно-трансферною системою – **ECTS**.

Поточне оцінювання здійснюється відповідно критеріям оцінювання певного виду навчальної діяльності (див. табл. 2).

Таблиця 2 – Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Таблиця 2 – Відповідність критеріїв оцінювання за певною дисципліною критеріям оцінювання певного виду навчальної діяльності

Вид та форма контролю	Максимальний показник за вид контролю та конкретну форму контролю, бал
Лекції (відвідування, конспект)	До 10
Робота студентів на практичних, лабораторних, семінарських заняттях	20
Підготовка до заняття (конспект)	До 3
Активність на занятті	До 3
Виконання завдань практичного заняття та захист, звіт	До 8
Поточний та підсумковий контроль	50
Опитування	До 5
Контрольна робота	До 5
Реферат	До 12
Самостійна робота*	До 5
Індивідуальна робота**	До 10
Усього за модулем	80
Іспит	20
Усього	100

**Самостійна робота* як форма поточної навчальної роботи – це виконання студентом самостійно за завданням викладача певного обсягу практичних завдань, що стосуються відпрацювання окремих навичок і умінь з навчальної дисципліни і можуть мати такі форми: написання реферату, формулювання структурно–логічних схем, виконання домашнього завдання тощо.

***Індивідуальна робота* як форма поточної навчальної роботи – це виконання студентом самостійно за завданням (можливо і під керівництвом) викладача певного обсягу практичних завдань, які стосуються відпрацювання окремих навичок і умінь з навчальної дисципліни, що може мати такі форми: виготовлення засобів наочності, розробка тестів, ребусів, виконання індивідуального завдання тощо.

12. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки щодо організації самостійної та практичної роботи.
2. Завдання для модульної контрольної роботи.
3. Завдання для поточного контролю, тести.

13. Рекомендована література

Основна

1. Вакуленко Л. О. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник / Л. О. Вакуленко та ін.; за заг. ред. Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчука. Тернопіль: Укрмедкнига: ТДМУ, 2018. 371 с.

2. Внутрішня медицина: підручник / Н.М. Середюк, Є.М. Нейко, Г.П. Вакалюк та ін.; за ред. Є.М. Нейка. Київ.: Медицина, 2009. 1104 с.

3. Кучанська Г. Обстеження та оцінка стану здоров'я людини: електронний підручник. - Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти, 2022. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://cutt.ly/ZDSksRa>

4. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Т. Бойчук, М. Голубева, О. Левандовський, Л. Войчишин. Львів: ЗУКЦ, 2010. 240 с.

5. Обстеження та оцінка стану здоров'я людини: навчальний посібник, частина перша / В.А. Гайдуков, І.А. Плеш, Л.Д. Борецько, Н.О. Сливка, О.І. Юрків, І.М. Маринчина. Чернівці: Медуніверситет, 2019. 191 с.

6. Обстеження та оцінка стану здоров'я людини: навчальний посібник, частина друга / Н.О. Сливка, В.А. Гайдуков, Ф.В. Кузик, М.І. Бачу, Д.К. Григорець. Чернівці: Місто, 2020. 157 с.

7. Передерій В.Г., Ткач С.М. Основи внутрішньої медицини / Том II / Під-к для студ. вищ. мед. навч. закладів. Вінниця: Нова книга, 2009. 784 с.

8. Пропедевтика внутрішньої медицини : підручник / К. О. Бобкович, Є. І. Дзісь, В. М. Жебель [та ін.] ; за ред. М. С. Расіна. Вінниця : Нова Книга, 2014. 207 с.

9. Пропедевтика внутрішньої медицини / Децик Ю.І., Яворський О.Г., Нейко Є.М. та ін. (за ред. проф. Яворського О.Г.). 5-е вид. Київ: ВСВ «Медицина», 2018. 552 с.

10. Пропедевтика внутрішньої медицини : підручник / Ю.І. Децик, О.Г. Яворський, Є.М. Нейко та ін. ; за ред. О.Г. Яворського. 6-е вид. Київ : ВСВ «Медицина», 2020. 552 с. Електронний додаток [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://link.medpublish.com.ua/75323.rar>

11. Свінціцький А. Методи діагностики в клініці внутрішньої медицини: навчальний посібник. Київ: Медицина, 2019. 1088 с.

12. Сучасні класифікації та стандарти лікування захворювань внутрішніх органів / За ред. проф. Ю.М. Мостового. 2-ге вид., перероб. Київ, Центр ДЗК, 2017. 616 с.

13. Тимрук-Скоропад К, Павлова Ю. Критерії вибору та зміст фізичної терапії осіб із хронічним обструктивним захворюванням легень. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві* 2019. 4. С. 96–108.

14. Тимрук-Скоропад К. Використання методів дослідження в процесі легеневої реабілітації та фізичної терапії осіб з хронічним обструктивним захворюванням легень (огляд клінічних настанов). *Слобожанський науково-спортивний вісник* 2018. 4. С. 5–12.

15. Фізіотерапія : підручник / за ред. проф., д. мед. н. О. А. Владимірова, проф., д. мед. н. В. В. Єжова. проф., д. мед. н. Г. М. Пономаренко. Київ : Формат, 2013. 432 с.

Допоміжна:

16. Куц О.С. Особливості застосування дихальної гімнастики за К.Бутейком у фізичній реабілітації старшокласників, хворих на алергічний риніт. / О.С. Куц, І. В. Щербан. Матеріали конференції: *XXVIII Міжнародна науково-практична конференція студентів, аспірантів та молодих учених «Актуальні проблеми життєдіяльності суспільства»*. Тези доповідей (Кременчук, 26-27 квітня 2021 р.). Кременчук: КрНУ, 2021. С. 163–164.

17. Сухан В. С. Лікувальна фізична культура при захворюваннях серцевосудинної системи : методичні рекомендації / В.С. Сухан, Л.В. Дичка, О. С.Блага. Ужгород, 2014.

18. Сухан В.С. Лікувальна фізична культура при захворюваннях органів дихання: методичні рекомендації / О.С. Блага, Л.В. Дичка, В.С. Сухан. Ужгород: АУТДОР-ШАРК, 2014. 51 с.

19. Швесткова Ольга, Сладкова Петра та кол. Фізична терапія: Підручник. Київ, Чеський центр у Києві, 2019. 272 с.

20. Швесткова Ольга, Свєцена Катержина та кол. Ерготерапія: Підручник. Київ, Чеський центр у Києві, 2019. 280 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт Empendium / Портал для лікарів / Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини. URL: <https://empendium.com/ua/>

2. Державний експертний центр МОЗ України / Реєстр медико-технологічних документів / Галузеві стандарти та клінічні настанови. URL: https://www.dec.gov.ua/cat_mtd/galuzevi-standarti-ta-klinični-nastanovi/

3. Компендіум — лікарські препарати / Підручники / Внутрішня медицина (В.І. Денесюк, О.В. Денесюк, за ред. В.М. Коваленка, 2019). URL: <https://compendium.com.ua/uk/tutorials-uk/>

4. Сучасні класифікації та стандарти лікування захворювань внутрішніх органів. Невідкладні стани в терапії / За ред. проф. Ю.М. Мостового, 2015. URL: https://pidru4niki.com/90176/meditsina/suchasni_klasifikatsiyi_ta_standarti_likuvannya_zahvoryuvan_vnutrishnih_organiv_nevidkladni_stani_v_terapiyi

5. Сайт Українського товариства фізичної та реабілітаційної медицини. URL: <http://www.utfm.com.ua/>

6. Сайт Української асоціації фізичної терапії. URL: <https://physrehab.org.ua/uk/home/>